

BEDRE FØDSLER

Brugernes ønsker til fremtidens svangreomsorg

Oplæg til Sundhedsudvalgets åbne høring om fremtidens fødselsområde
22. september 2021 i Landstingssalen, Christiansborg
v. Mie Ryborg-Larsen, formand i Forældre og Fødsel

Hvem er Forældre og Fødsel?

- Interesseorganisation for brugerne af svangreomsorgen, stiftet i 1973
- Vi arbejder for at forbedre vilkårene for familierne før, under og efter fødslen med fokus på indflydelse og medbestemmelse i forhold til deres graviditets-, fødsels- og barselsforløb.
- Vi repræsenterer brugerne af svangreomsorgen politisk og i diverse følge- og arbejdsgrupper fx under Sundhedsstyrelsen
- Vi driver frivillig telefonisk ammerådgivning, gratis og tilgængelig for alle

Bevægelsen for bedre fødsler

- ”Den tid er forbi, hvor vores kroppe og psyker skal ofres for at bringe nyt liv til verden”, Olga Ravns kronik i Politiken 2. oktober 2020 gav lyd til de fødendes stemme
- Mødrehjælpen offentliggjorde kort efter et manifest for en tryk fødsel, som hurtigt fik tusindvis af underskrifter, og indkaldte til krisemøde
- Forældre og Fødsel organiserede en indsamling af vidnesbyrd fra fødende, som havde oplevet svigt eller dårlige forhold i forbindelse med graviditet, fødsel og efterfødselstiden
- På baggrund af disse formulerede vi sammen med en gruppe forældre borgerforslaget ”Bedre Fødsler – forslag om indførelse af rettigheder til fødende”, som på 39 dage opnåede 50.000 underskrifter og som den 3. juni 2021 blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Finanslov 2022 – endelig!

475 mio. kr. over de næste 4 år + 2 mio. kr. til analyse af normeringer

En god start på livet

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere 100 mio. kr. i 2022, 110 mio. kr. i 2023, 115 mio. kr. i 2024 og 150 mio. kr. i 2025 til at styrke tryghed og nærvær før, under og efter fødslen. Gravide og fødende kvinder skal have bedre vilkår, så alle børn sikres en god start på livet i familien. Rammen udmøntes efter drøftelse med aftalepartierne. Midlerne prioriteres med fokus på etablering af rettigheder for fødende samt flere jordemødre.

Kortlægning af normeringer på fødselsområdet

Aftalepartierne er enige om, at der i regi af Sundhedsstyrelsen igangsættes en analyse og kortlægning af normeringer på fødselsområdet.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2022.

Et skridt på vejen mod bedre fødsler Forældre og Fødsel

- Tryghed og nærvær før, under og efter fødslen
- Etablering af rettigheder
- Flere jordemødre

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret til fødsels- og forældreforberedelse i små hold

- Minimum 8 timers varighed fordelt over flere gange
- Maksimalt 8-10 familier pr. hold
- Udover temaerne anbefalet fra Sundhedsstyrelsen, skal der indgå indhold med fokus på brugernes retsstilling, familiens autonomi, informeret samtykke og informerede valg
- Skal tilbydes efter universalprincippet til alle familier uden nogle former for egenbetaling

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret til kendt og kontinuerlig jordemoderstøtte under graviditeten, fødslen og den første tid efter fødslen (kendt jordemoderordning)

- Den gravide/fødende tilknyttes et fast team af jordemødre (max. 3-4)
- Det faste team omkring den gravide/fødende varetager hele forløbet før, under og efter fødslen
- Alle skal tilbydes minimum syv konsultationer i løbet af graviditeten
- Der skal afsættes tilstrækkelig tid til jordemoderkonsultationerne under graviditeten

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret at føde hjemme, på fritstående jordemoderledet fødeklinik eller på hospital

- Etablering af fritstående jordemoderledede fødeklinikker over hele landet. Kig til Region Sjælland og Det Nye Jordemodervæsens forslag.
- Styrk informationen om muligheden for hjemmefødsel
- Stop centralisering og nedlæggelse af fødetilbud og erkend at store enheder ikke nødvendigvis er lig med højere kvalitet

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret til ophold på fødestedet eller ret til opfølgende hjemmebesøg

- Førstegangss- såvel som flergangsfødende skal have lov at blive på fødestedet indtil de er klar til at tage hjem
- Fødende der vælger at tage hjem kort tid (mindre end 12 timer) efter fødslen, skal tilbydes opfølgende hjemmebesøg fra fødestedet
- Familier skal være indlagt sammen, ikke tvinges til adskillelse lige når de er dannet, ej heller ved sygdom og/eller komplikationer hos den fødende eller barnet

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret til individuel og personlig hjælp til etablering af amning

- Kompetenceudvikling af alle sundhedspersoner, der vejleder om amning
- Ret til hjemmebesøg efter fødslen vil styrke ammeetableringen
- Let tilgængelig hjælp: Åbne ammeambulatorier, hvor man kan møde op min. 14 dage efter fødslen samt ammehotlines med telefonisk og/eller virtuel rådgivning
- Overlevering fra fødested til sundhedsplejerske med information om ammeopstart

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret til koordineret og sammenhængende støtte og behandling ved komplicerede forløb, fysisk som psykisk

Det fysiske

- Adgang til evidensbaserede anbefalinger omkring bækkenbundsproblematikker, fødselsskader, kejsersnit, arpleje og genoptræning.
- Fysioterapeutisk vurdering, individuel vejledning og mulighed for henvisning til offentligt genoptrænings-tilbud ved behov.

Det psykiske

- Efterfødselssamtale og overlevering til egen læge/sundhedsplejerske ved behov
- Systematisk screening af hele familien for efterfødselsreaktioner, både tidligt og senere i forløbet.
- Lettere adgang for hele familien til gratis/tilskudsberettiget psykologhjælp.
- Etablering af tilbud, gerne i grupper, til familier, der har været igennem voldsomme fødsler og/eller oplever efterfødselsreaktion i alle kommuner
- Kompetent og akut hjælp til krisehåndtering ved for tidlige fødsler, ufrivillige aborter, dødfødsler og tidlig spædbarnsdød.

Rettigheder og brugernes ønsker

Ret til koordineret og sammenhængende støtte og behandling ved komplicerede forløb, fysisk som psykisk

- Mulighed for at få hjælp af en socialrådgiver tilknyttet fødestedet, som kan yde rådgivning i forhold til f.eks. sygemelding, barselsregler og støttemuligheder.
- Tilknytning af koordinator til forløb, som kræver flere forskellige fagpersoners hjælp.

Hvordan sikrer vi bedre fødsler?

Et paradigmeskift:

- Skab grundlæggende ændringer i svangreomsorgens finansiering, organisering og kultur
- Anerkend tid og omsorg som en sundhedsfremmende ydelse
- Lyt til familierne
- Tiden er kommet til at indføre rettigheder